

Előfizetési árak:

Égész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . 10 „ — „
Negyedévre . 5 „ — „
Egy óra . 1 „ 70 „
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtatnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

viSSza nem adunk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Parlamenti reform.

Pécs, 1901. április 11.

Szivák Imre, a szabadelvű pártnak nagytehetségű jogásztársa összegyűjtötte a magyar parlament egybeállítására és működésére vonatkozó összes jogszabályokat s ezzel igazán hézagpótló munkát végzett, mert választási rendszerünk annyira komplikált, hogy szükségünk volt már ily vezérfonalra, a mely ebben a labirintusban kalauzolni képes legyen.

De az eszmék tisztulása érdekében legnagyobb szolgálatot tett azzal az előszavával, a melylyel munkáját bevezeti s a mely annál jelentőségtejjesebb, mert tanuságot tesz róla, hogy a kormánypárt gondolkodó elméi is tarthatatlannak ismerik már föl parlamenti állapotainkat s a parlamenti reform napirendre tűzését szükségesnek tartják.

Teljes őszinteséggel ismeri be Szivák Imre, hogy a parlamentarizmuson nálunk is kétségtelenül akut betegségek tünetei mutatkoznak s ezek okai után kutatva, hármass irányban állapítja meg a parlament dekadenciájának nyilvánulását. Első a párhatalomnak végtelenségig vitt érvényesítése; másik az a mindinkább meggyökerező hit, hogy a választásokon nem jut kifejezésre a nemzet igazi akarata; a harmadik szervi baj pedig, hogy a képviselők független ellenőrző viszonya a kormányhoz s ezzel a parlament erkölcsi

tisztasága lett kétségbevonva, mert a képviselők közgazdasági tevékenysége őket a kormánnyal s a kormányt velük szemben illetéktelen befolyás veszélyének tette ki.

Mindeme bajok orvosszere gyanánt a képviselőválasztások fölötti kuriai bíraskodást s a most készülő összeférhetlenségi törvényt állítja oda Szivák, de sokkal világosabban gondolkodó fő, hogysen ezeket gyökeres orvosszereknek tartaná. Mert kétségtelen tény, hogy addig, míg választási rendszerünk megmarad mai keretében, sem a valódi nemzeti akarat érvényesülése, sem a képviselők független és a kormány politikáját irányító befolyása valóra nem válhat.

Hisz a kuriai bíraskodás legfőleg a választási törvény szigorú betartását biztosíthatja, de azoknak a bajoknak elejét nem veheti, a melyek magában a törvényben gyökereznek. Választási törvényünk úgy van konstruálva, hogy annak legszigorubb betartása is biztosítja mindig a kormánynak azt a hatalmat, miszerint a választásoknál a saját akaratát oktroyálhassa rá a választók többségére. Az a bonyolult magas és igazságtalan cenzus, a melyhez a választási törvény a választói jogot köti, már eleve kizárja a nemzet zömét abból, hogy akarata az ország ügyei intézésénél befolyását érvényesíthesse. Ez a cenzusos választási rendszer ma már annyira túlélte magát, hogy igazolni többé annak az elvnek szempontjából sem lehet, a melyre

az egész rendszert alapították. Mert ha igaz az, hogy az állam ügyeibe való befolyást csak azoknak lehet engedni, akik viselik az állam terheit, akkor a legnagyobb képtelenség ezt a jogositványt csak azoknak adni meg, akik bizonyos mennyiségű egyenes adót fizetnek. Hisz az adózási rendszer sulypontja ma már a közvetett és fogyasztási adókra esik, hogyan lehet tehát jogositványok osztogatásánál egészen figyelmen kívül hagyni azt a teherviselést, a melyből az államnak legtöbb jövedelme származik. Aztán itt van az általános védkötelezettség, a mely csak van olyan terhes szolgáltatás, mint a 8—10 frtos egyenesadó fizetése, de a választói jog megállapításánál teljesen figyelmen kívül van hagyva.

A másik szervi hibája választási rendszerünknek, a mely miatt nem érvényesülhet a nemzet igazi akarata, a szavazás módjában rejlik. A párhatalomnak végtelenségig való érvényesítése ellen Szivák Imre se talál orvosságot újabb törvényeinkben sem, sőt maga hangoztatja kóros tünet gyanánt a kormányhatalom tulsúlyát a közigazgatási és közgazdasági élet terén, a mely megsemmisíti a politikai és társadalmi élet függetlenségét és ellenállásra képtelenné teszi. Nos a kormányhatalomnak ezt a tultengését csak szavazási rendszerünk gyökeres átalakítása törheti meg.

A míg a kormányhatalom az urnánál számba veheti minden egyes szavazónak

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Kossuth-nóta, Kossuth-gyász, Kossuth-szobor.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —
Irtá: Laoskó.

Egész kicsiny koromban dajkamesékkel altattak el, — azzal próbálnak altatni most is. Mint jártányi gyerek, öreg emberek beszédét hallgattam, nagy időkről, nagy emberekről, nagy szeretettel, — ma egy nagybárára zsibvásáron összelicitált, mindig kormánypárti újsághad kitartott vigécei papolnak nekem morált, históriát, politikát.

Ezért esik olyan jól a lelkemnek, gondolatban visszakalandozni az én gyermekéveimbe, a hatalmas évekre s hallgatni áhitattal, mint akkor vasárnap délután, meg hétköznap csendes holdvilágos esteken a mi öreg bérésűnk a Mihályt. Mert senki se tudott nekem ugy, a szívem szerint mesélni, mint az öreg Mihály, mikor beszélt nekem Kossuth apánkról, Bem apóról, Damjanichról, meg a többi legjobbakról, — s a maga cikornyátlan paraszbeszédével lelkembe öntötte a 48-as idők apoteozisát. Az igaz, hogy engem meg minden Isten-adta nap karhatalommal kellett ágyba fektetni.

Ha jól emlékszem, Miklós-huszár volt az öreg. Az első között szökött át a határon, hogy jó kardjával segítségére legyen szorongatott véreinek. A szerencsétlen moóri csatán már ott van a magyar táborban, — viharezett s különféle huszárezredékből összeverődött bajtársaival fedezi a szétszórt magyar ujonc-sereg visszavonulását s a vezérek igyekezetét, hogy a sereget újra talpra állíthassák.

Kossuth Lajos, kinek lángszavai pillanat alatt seregeket teremtettek, lelket öntendő a csüggedőkbe, legott a táborban termett s akkor még mint a honvédelmi bizottmány elnöke, részt vett a hadi tanácsban. Hogy minő hatást tett a vert seregre Kossuth érkezése, azt csak én tudom elképzelni, a ki láttam az öreg béres mélytűző szeméből villogó szikrákat, százszorosan megtörve a reájuk boruló pár harmatcsöppben, mikor erről a dologról beszélt. Nem félt ott már akkor az iskola porát imént levert és katonának állott gyerek se, — férfi lett mind, egyszerre, talpig ember és katona, a ki ezer halált oszt és megannyival néz szembe a hazáért, a mint meg is mutatták nemsokára.

Ekkor történt, hogy a komoly tanácskozások idején egy előrsön volt vén Miklós-huszár, lovastul, mindenestül elfogott egy kémszemlén járt vasas-német tisztet. — Az egész haditanács Kossuthal együtt a táborba jött, hogy tanuja legyen az esetnek.

Akkor aztán elmondta a huszár, hogyan vetődött közelébe az osztrák, hogy vágott neki minden teketória nélkül, lefegyverezte s most itt van vele.

Kossuth megkérdezte a tisztektől, mit fizett a kormányzat egy ily tiszt lóért? Megmondták, hogy 120 pengő forintot. Rögtön rendeletet adott, hogy ezt az összeget a huszárnak azonnal fizessék ki, — ő maga pedig a huszárhoz lépett, pár dicsérő szó mellett megveregette a vállát, aztán kivett a tárcájából tíz forintot s ezekkel a szavakkal akarta átadni a huszárnak:

— Megmutattad fiam, megfogjátok még többször is mutatni, hogy nincsen párja a magyar huszárnak. A haza megadja neked, a mit neki értékben szereztél; de mert itt egy vitéz tett jutalmáról is szó van, a mit a tiszt elfogásával érdemeltél, ne rösteld ezt a pár forintot elfogadni, Kossuth Lajostól. Igyál egy pohár bort az egészségére.

De már erre egy nagyot köhintett és sodorintott hatalmas bajuszán a huszár. Aztán régi módi szerint összeütötte sarkantyuját, szalutált és mérgesen kivágta:

— Már csak uram tartsa meg a tíz forintját, mert a magyar ember becsülettel csak olyasmért vesz el jutalmat, amiért meg szolgál, már pedig én magyar ember vagyok, hát tudom, mi a becsület. Az a ló testvérek közt is megéri a százhusz forintot, hát elfogodom tisztességgel, de már a tíz forint nem

mellette vagy ellene beadott szavazatát s így módjában áll ennek megfelelően jutalmazni vagy büntetni és zaklatni: addig nem a tiszta benső meggyőződés fogja diktálni a szavazást annak a töméntelen választónak, akik a kormánytól közvetve vagy közvetlenül függnek, vagy tőle valamit várnak, vagy pedig üldözésétől bármi téren is tarthatnak. A közügyek eszményi felfogása, e fölfogás mellett való önzetlen kitartás sokkal ritkább, az anyagiakért való küzdelem sokkal élesebb, hogysem a kormányhatalom csábítása vagy az attól való rettegés döntő befolyást ne gyakorolna a választók többségének benső meggyőződésére.

A ki komolyan és őszintén akarja a parlament ügyeit szolgálni, a mi Szivák szerint is annyi, mint a nemzetnek szolgálni; aki gyökeresen meg akarja törni a párt hatalomnak végtelenségig való érvényesítését, a mit Szivák szerint is csak nagy egységes államok bírhatnak ki életveszélyes válságok nélkül; aki a kormányhatalom egészségtelen túlsúlyát ellensúlyozni és a választásoknál a nemzet valódi szabad akaratának érvényesülését látni akarja: az nem állhat meg a kuriai bírásoknál és az összeférhetlenségi törvénynél, hanem akarnia kell egész választási rendszerünknek gyökeres átalakítását s ebben a magyarázati irni olvasni tudás által korlátolt általános választói jog és községenkinti titkos szavazás behozatalát.

És Szivák Imre sem az az ember, a ki az általa fölismerett bajokból ne vonná le a helyes konzekvenciát — legalább elméletben, mert a választási jog kiterjesztését, a választókerületek okszerű kikerekítését, a szavazás módjának, a kisebbség képviselőinek és főrendiháznak reformját olyan aktuális kérdéseknek jelenti ki, a melyek mind még sürgős megoldásra várnak, ha nemzeti palládiumunknak, a parlamentáris rendszernek ideális fejlődését biztosítani akarjuk.

kell, még ha Kossuth Lajos adja se, mert az a német nem ér meg tíz pengőt!

Hogyan paskoltam én apró kezeimmel a padkát, amin kucorogtam, hogyan érzem még ma is, ahogy a vér fejem felé tódult. Az egész világ emelkedett velem, amint emelkedett az öreg Mihály hangja is, beleelvezve magát a régi, nekünk olyan jóleső huszáros kevélységbe.

Aztán végigvonult a hazán a véres zivatar s annyi dicsőséges harc után rátért az öreg a régi dalra, régi dicsőségre. És hát erről akarok én emlékezni tulajdonképpen.

A szolnoki csata volt a szabadságharc egyik legdicsőbb fegyverténye. Itt történt, hogy az osztrákok részéről a hagyományos Rückwärts concentrirung rendben megtörténvén, az üldöző magyar sereg elé egy vértés ezredet vetettek, hogy a futók időt nyerjenek. Látni ezt a lázban égő vörös sapkások, a hadtörténelemben páratlan vakmerőséggel az ezrednek rontottak s a lovas ezredet minden idők örök bálványává megszalasztották. És ebben a rohamban felhangzott a nóta, amit akkor szelvényben daloltak a magyar seregekben:

»Kossuth, az Isten második fia« . . .

Régen volt, talán igaz se volt. Az öreg Mihály béres szájából hallottam ezt a nótát, azóta sem. Nem tudja, vagy nem akarja tudni senki. Kár pedig, mert bármily tulhajtott fantázia sugallta légyen az a nótát, sok hősi tettnek közvetlen rugója volt s már csak

Részünkről nyereségnek tartjuk már azt is, hogy erről odaát gondolkodni s gondolatainknak kifejezést adni kezdenek; mert a derengő világosság jelenti a nap fölkelését, a melyet semmiféle hatalom visszaszorítani nem lesz képes.

* **Városi közgyűlés.** Pécs sz. kir. város köztörvényhatósági bizottsága április hó 15-én (hétfőn) rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal:

1. Polgármesteri jelentés. 2. Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter köszönő leirata a város közönségének szerencsés felgyógyulása alkalmából hozzá intézett üdvözlő feliratára. 3. Kereskedelemügyi m. kir. miniszter körrendelete a kazánvizsgálati, iparfelügyeleti ügyek egyesített ellátására az iparfelügyelői kerületek újbóli szervezése tárgyában. — 4. Kereskedelemügyi m. kir. miniszternek leirata egy ipari szakiskolának létesítése iránt intézett felterjesztésre.

5. Az üresedésben levő egy I. s. oszt., egy II. osztályú, egy III. osztályú s netán előlépés folytán megüresedendő másod, illetőleg III. osztályú számtisztai állásoknak választás utján való betöltése. 6. Tanácsi előterjesztés a közbiztonságnál szükséges pótlékek engedélyezése tárgyában. 7. Tanácsi előterjesztés a városi házai sarok bolt bérbeadása tárgyában. 8. Tanácsi előterjesztés a Heindlhoffer féle házban üresedésbe jött bolthelyiségnek Veledics Linának leendő bérbeadása iránt. 9. Polgármester bejelenti, hogy az 1900. évi gyámpénztári számadás elkészült. 10. Polgármester bejelenti, hogy az 1900. évi házi-pénztári zárszámadás elkészült.

11. Tanácsi előterjesztés az időközben üresedésbe jött szakbizottsági helyeknek és pedig az igazoló választmányban egy, a közrendészeti bizottságban egy, az építési szakbizottságban egy, a vízvezetési szakbizottságban két, a közegészségi bizottságban egy, a pénzügyi bizottságban egy, a javadalmi bizottságban két, a vágóhid és szigeti külv. iskola építését ellenőrző bizottságban egy s a Farkas István-féle tanító ösztöndíj bizottságba egy tagsági helynek betöltése iránt.

12. Tanácsi előterjesztés a bizonyítvány kiállítás díjaknak városi bélyegjegyekben való lerovása és a kérdéses díjakra nézve tennivaló szabályrendeletnek módosítása iránt.

azért is érdemes volna az emlékeinkben való megtartásra, mert élénk tükrét szolgáltatja az akkori nagy idők csodákat tevő nagy szellemének.

Jöttek aztán nemsokára a szomorú idők. Harc nélkül ontott ártatlan vér, mely mind máig az égbe kiált; börtön és száműzetés.

Irtóztató megpróbáltatások közt haldoklik a magyar, legjobbjai egy jobb hazában, vagy messze idegenben.

De a lidércnyomás időnkint eszméletet enged a haldoklónak és Isten megkönyörül szörnyű szenvedésein. Lassankint magához tér, lábadozik, a pribékek már azt is elnézik, ha kiül a nap-sugarra éledni, felüdülni, mert hát adó, meg katona majd mégis kell.

És akkor lágy tavaszi szellő elhozta nyugat felől magyaroknak harci riadóját. Nem érti azt más itthon, csak a magyar. Megfogamzik a másik nóta és hangzik ország-szerte hol csendesen, hol hangosan:

»Majd hoz Kossuth sipkát,
Türr Pista meg puskát« . . .

Megszületik a harmadik is, de ezt már csak úgy suba alatt dudolják:

»Kiéptült már Ladánynak a vasut,
Azon jön be Garibaldi, Kossuth« . . .

És megszületett mindezen nemzeti aspirációknak egy egységes, költői megnyilatkozása, a:

»Kossuth Lajos azt izent« . . .

13. Tanácsi előterjesztés a népszámlálási munkálatok vezetését teljesített tanácsnok rendkívüli munkásságának díjazása iránt. 14. Tanácsi javaslat Szegeő város szünügyi bizottságának a vidéki magyar színészet segélyezésére az állami költségvetésben felvett 100.000 koronának 200.000 koronára leendő felemelése iránti körirata tárgyában. 15. Tanácsi jelentés és javaslat Walter Antal apátkanonoknak 10.000 koronás »Szent Háromság szobor« adománya tárgyában. 16. Tanácsi jelentés a Ludovica akadémia városi alapítványi helyére hirdetett pályázat eredményéről. 17. Tanácsi jelentés a »Farkas István«-féle tanítói ösztöndíjnak f. évre Szivér István részére történt odaítéléséről. 18. Tanácsi előterjesztés Pászlavssky Ferencné jótékony hagyományának hovatordítása tárgyában. 19. Özv. Pinterics Györgyné, szül. Lovrics Magdolna felebezése az eddig élvezett 1 kor. 60 fillérvényi havi segélyének 4 koronára leendő felemelése iránt. 20. Márkus Antalné, szül. Karácsonyi Máriának felebezése a megállapított havi 4 korona segélynek 6 koronára leendő felemelése ügyében. 21. Koharics Rensz Ferenc örökösének kérelme Rudolfinum alap javára tett feltételes hagyományi jogról leendő lemondás iránt. 22. Bubreg Nándor gazd. felügyelő kérelme három havi szabadságidő engedélyezése iránt. 23. Steinkopf Lajos I. oszt. rendőr kérelme végkielégítés iránt. 24. Tanácsi előterjesztés a Szigetvárott emelendő »Zrinyi«-szobor létesítési költségeihez 50 kor. hozzájárulás megszavazása iránt. 25. Dr. Halmos Árpád orvostudor oklevelének kihirdetése.

Április tizenegyediké.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1901. április 11.

Áprilist játszik velünk az idő. Egy óra alatt beborul az azurkék ég és készen van a zivatar, mely dühöng reggelig, a mikor váratlanul süt le reánk megint a nyájas nap s mellette a hűvös levegőt. Áprilist játszott ma az ország is. Áprilisi ünnepet ült ma széles e haza. Áprilist járatott Barffy az országgal s a néppel, mikor ezt az ünnepet törvényileg elrendelte. De nem! A nép nem tud a mai ünnepéről semmit, nem megy át a közéletbe, a köztudatba az. Március 15. a nemzeti ünnep, az április 11-ike csak mondva-csinált, melyet

A hatvanas, hetvenes és nyolcvanas években jóra való magyar mulatság e nélkül a nóta nélkül nem igen esett. A romlatlan jó magyar nép szívében ott van ez a nóta érintetlenül ma is s be lesz oda vésvé mindörökre. Pedig megpróbálták onnan valahogy kitelepíteni. Csináltak egy másik Kossuth-nótát. Jó forrásból tudom, hogy a »Ne sirj, ne sirj Kossuth Lajos« refrainú nóta tisztán oly célból került ki a gyárból, hogy tetszetős szövegével és dallamával a Kossuth-kultusz nótázó elemeit megosztsa s a divide et impera elvénél fogva az eredeti, egyedüli Kossuth-nótának a szívekben gyökeret vert monopoliumát szétforgácsolja.

Nem sikerült, példa rá a Kossuth-temetés. Midőn a nagy száműzött megdicsőült lelke porhüvelyéből távozott s az élő tiltakozás nem lehetett többé ellene, hogy földi maradványait magunknak követeljük, s haza hoztuk az imádkozott halottat jeltelen sírjába, alakult a temetés ellátása céljából valami rendező bizottság-fele. Pártkülönbség nélkül, a mint hirdették, mintha bizony Kossuth Lajos nem az egész magyar nép halottja lett volna. Csakhogy a pártszínezet kiküszöbölésének hirdetése egyébre volt jó. Kellettek t. i. a bizottságba olyan elemek, a kik ugyan Kossuthnak és elveinek már rég Judásai lettek, de kellettek azért, nehogy a Kossuth-kultusz emberei holmi illoyális tulzásokra ragadtassák magukat. — Mintha bizony ennek a szegény tisztességtudó magyar népnek

parancs szóra ünnepelnek meg a hivatalok s az iskolák. Elvégre nem vétek, ha a negyvennyolcas törvények szentesítésének évfordulóját is megünnepelik, de hát minő hazafias erény volna az, ha március idusát emelné a kormány az ünnepek sorába, azt nem kellene erőszakolni a népbe, a kedélyek akkor önkéntelenül megnyilatkoznának s a nemzeti ünnepet impozáns módon ülné meg a haza és annak népe kivétel nélkül.

Ma, a Bánffy-féle ünnep alkalmából, a középületek ugyancsak tel voltak lobogóval, míg március 15-én nem tűzte ki egy sem a nemzeti zászlót.

Régel negyed kilencórákor a pécsi püspöki jogliceum polgársága részére mondott a liceumi templomban nagy misét *Magenheim* József, belvárosi apát-plebános. Az ünnepélyes misén a joghallgatók csekély számban jelentek meg.

Délelőtt 9 órákor a székesegyházban *Troll* Paul. Ferenc, címzetes püspök tartotta fényes segédlettel a nagymisét, a melyen a főgimnázium ifjusága s a Miasszonyunkról nevezett nőzárda iskolájának növendékei jelentek meg. Az ünnepélyes isteni tiszteleten megjelentek azonkívül báró *Fejérváry* Imre dr. főispán, *Tormay* Károly, alispán, *Darócy* Aladár dr. főispáni titkár, *Kossits* Kamill, vármegyei főjegyző, *Waniss* Sándor, járási főszolgabíró, *Nagy* Jenő, tiszti főügyész, *Rónaky* Kálmán dr. árvaszéki ülnök, *Miksic* Akos, m. kir. törvényhatósági állat orvos, *Majorossy* Imre polgármester, *Fekete* Mihály, városi tiszti főügyész, *Tróber* Aladár, főjegyző, *Pintér* Ferenc, *Oberhammer* Antal, tanácsosok, *Bence* Sándor főpénztáros, *Deutsch* Kornél, főszámvevő, *Blaskovich* István, kir. táblai elnök, *Balogh* Károly, kir. táblai tanácselnök, *Sávell* Kálmán, kir. főügyész, *Déván* Ottó, kir. ügyész, *Simon* József dr. kir. törvényszéki tanácselnök, *Kossér* János, kir. törvényszéki bíró, *Opris* Péter, posta- és távirdeigazgató, *Kaffka* Károly, posta- és távirdeifőnök, *Dragonescu* Döme, pénzügyigazgató, *Littke* József, kereskedelmi és iparkamarai elnök, *Záray* Károly, kereskedelmi és iparkamarai titkár, *Kindl* József, kereskedelmi tanácsos, *Salamon* József, kir. tanfelügyelő, *Laubheimer* Róbert, segédtanfelügyelő, *Albach* lovag tábornok, *Eckensberger* György, ezredes, vezetése alatt a pécsi helyőrség tisztikara, stb. stb.

eszeágába is jutott volna az ő mérhetetlen gyászában magát szertelenségekre ragadtatni, s nemzeti gyászunk szentséges voltát bármi disszonanciával is kisebbiteni.

Ez a bizottság adta utasításba az egyes küldöttségeknek, hogy menet közben énekelhetik a „*Ne sirj, ne sirj* . . .” nótát, de tartózkodjanak attól a másiktól. Ezért, meg azért.

Ugyis történt — egy darabig. Kolompokok járták elejétől a deputációkat, intonálták a „*Ne sirj, ne sirj* *Kossuth Lajos*“-t, de már a harmadik szomszéd csendes áhitattal átcsapott a „*Kossuth Lajos* azt izente” nótába.

Mert az a *Kossuth*-nóta, ez és semmi más.

De hát miért nem szabad ezt a vérünkbe vált nemzeti dalunkat még az ajkunkra is vennünk?

Megfelelt rá nemrégiben a „*Preszburger* ö. ung. Nationaltheater” egyik nem tudom honnan és kivel szalasztott primadonnája, a ki, mikor hirt vett arról, hogy magyar kollégái március 15-én többek közt a *Kossuth*-nótát is énekelni akarják, azzal torkolta le őket nótástul együtt, hogy:

„Jó, csak próbálják meg, majd lesz gondunk rá, hogy *Frigyes* főherceg erről tudomást szerezzen.”

Ezért nem volna hát szabad nekünk dalolni a mi nótánkat, mert ezért szomorú a magyar nóta háromszáz esztendő óta.

Hanem azért majd meglátjuk, hogy: „*Csak azért is dongó.*”

(Vége köv.)

Az izraelita imaházban délelőtt 11 órákor *Perls* Ármin dr. főrabbi ünnepi szónoklatot mondott az ünnepély alkalmából, melyen úgy a vármegye, mint a város és egyéb hivatalok képviseltették magukat.

Április 11-két megünnepelték a *tanintézetek* is kivétel nélkül.

A helybeli róm. kat. ciszt. rendi főgimnázium visszatérve a székesegyházi ünnepi istentiszteletről a tanintézetbe, az ifjuság elénekelte a Szózatot, melynek elhangzása után *Puppits* Géza, VII. oszt. t. elszavalta *Petőfi* Sándor „*Talpra magyar*”-ját. *Greksa* Kázmér, főgimnáziumi tanár költői szárnyalásu nyelvezettel mondott magvas gondolatokban bővelkedő hazafias beszédet, mit *Vérffy* Aladár, VIII. o. t. szavalata követett, *Ábrányi* Emil egy alkalmi költeményét szavalván el. Miután az ifjuság a Himnuszt elénekelte, az ünnepély befejezést nyert.

A helybeli állami főreáliskola ifjusága reggel misét hallgatott, mely után visszatért az iskolába s ott ülte meg a mai napot. *Simon* Béla, a főreáliskola történelem tanára tartott nagy készültséggel ünnepi beszédet az ifjuságnak s ezt megelőző, illetőleg követte a Himnuszt és a Szózatot, melyet az ifjuság énekelte. Az ünnepély ezzel befejezést nyert.

A polgári leányiskolában, valamint az összes elemi iskolákban, miután a tanulók misét hallgattak, a növendékek elénekeltek a Himnuszt, aztán egy két tanuló hazafias tárgyú költeményt szavalt. Minden intézetben egy egy tanító, illetőleg tanítónő méltatta a napjelentőségét, amit ismét néhány szavallat követett. A Szózat eléneklése után az ünnepély végződött.

Kiűtött a hentes-sztrájk.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1901, április 11.

Furcsa és soha nem tapasztalt meglepetés érte ma Pécs város közönségét. Gazdaszonyaink ma reggel a piacra küldvén sertéshúst, zsiré, vagy egyéb hentesáruért, azt a kellemetlen hírt kapták, hogy nincs se zsir, se sertéshús; egy hentes sincs a piacon, a hentesboltok is mind be vannak zárva. Némelyek erre a hirre még azt hitték, hogy a pécsi hentesek felcsaptak *Bánffy* báró követőinek és az április tizenegyedikét mondvacsinált ünnep csekély fényét emelendő általános munkaszünetet tartanak ma, remélve, hogy ezért a kormánytól legalább is „cs. és kir. udvari szállítói” címet kapnak. Azonban nem ez volt a mai szokatlan meglepetésnek az oka. Nem ünnepeltek a hentesek; de — sztrájkoltak. *Kiűtött a hentes-sztrájk s Pécs város összes sertésvágói beszüntették a munkát* mindaddig, míg az új közvágóhidon kötelezett sertésvágás alól fel nem mentetnek. És ma a pécsi gazdaszonyok nem kaptak sertéshúst s a kinek esetleg zsirja nem volt otthon, az főzhetett vajjal, mert zsirt sem lehetett sem a piacon, se máshol kapni.

Hát ez a meglepetés bizonyára kellemetlen volt a közönségre és ha bármily szempontból tekintjük is a hentesek ma megkezdett sztrájkját, ha százszor igazuk volna is a sztrájkoló henteseknek, egy szempontból mégis el kell itélnünk a sztrájkot s ez az, hogy Pécs város hentesei nem nézték a pécsi fogyasztó közönség érdekeit s egyszerűen beszüntették az árusítást váratlanul, a nagy közönségen bosszulván meg azt, a miért a hatóság az ő saját érdeküket nem tartotta mindenben szem előtt — legalább ők úgy mondják — az új közvágóhid berendezésénél s a miért a hatóság a közvágóhidon való sertésvágás általános kötelezettségét kimondta. Ez az egy szempont is elég arra, hogy határozottan kárhoztassuk ezt a sztrájkot; mert a hentesek a fogyasztó közönségtől éltek, a fogyasztó közönség pénzén gazdagodtak meg s most ime mégis a fogyasztó közönségnek okoznak kellemetlenséget és szük

séget, hogy pénzért se kaphasson a hentes-sztrájk miatt napi szükséglete kielégítésére hentes árut!

Azt nem is kell mondanunk, hisz mindenki tudja, hogy a ma kiűtött hentes sztrájkot az új közvágóhidon általánosan kötelezett sertésvágatás okozza, — legalább a hentesek úgy állítják.

Ismeretes az a mozgalom, melyet a hentesek kifejtettek a közvágóhidon való sertésvágatás általános kötelezettsége ellen.

Ismeretes, hogy mikor még a közvágóhid nem volt készen, azzal érveltek ellene, hogy a vágatási díjak megdrágítják a hentesárut s a közönség érdekeit veszélyeztetik. De mikor látták, hogy a vágatási díjak nemcsak mérsékeltek, de az ellenükben nyert ellenszolgáltatások a közvágóhidon olyanok, hogy a hentesekre magasabb munkaköltséget épen nem rónak s így a hentesáruk meg sem is drágulhatnak, akkor megint újabb érvelést emlegettek; hogy a közvágóhidon való kényszerítés a hentesipart tönkre teszi és Pécsnek különösen zsir-exportját veszélyezteti. És itt a már készen álló közvágóhid berendezése ellen emeltek kifogásokat, állítván, hogy a vágóhidon a vágatás és feldolgozás lehetetlenség a berendezés épen nem megfelelő.

Jártak deputációban sérelmeik orvoslásáért — mint tudva van — elsősorban a város főispánjánál. A főispán, hogy a hentesek panaszai szakértő elbírálás alá jussanak, lekért a földmívelési minisztertől egy kiküldöttet, hogy az hallgassa meg a hentesek panaszait, nézze meg az új közvágóhid berendezését s mondjon szakzerű, igazságos ítéletet. A kiküldött le is jött s a vágóhid berendezését a modern igényeknek megfelelőnek találta. Azoknak a hiányoknak a pótlását, melyek itt-ott voltak, szintén elrendelték s a forrázóból a sertés kiemelése szolgáló daru helyett forgató veltát alkalmaztak; földött folyosóvá tették a helyet, hol a vágócsarnokból a hűtőcsarnokba viszik a húst; a pacal és bélmosó üstöt a középre helyezték a fal mellől, hogy jobban hozzáférhető legyen, szóval a legapróbb részletekig gondoskodtak a hentesek érdekeiről.

Azonban a henteseknek ez mind nem kellett. Ők kényszerítésnek minősítették az általánosan a közvágóhidon kötelező vágatást s azt akarták, hogy Pécsért vásárolt sertéseiket otthon vágassák. Abba már belementek volna, hogy a behozott sertések és a pécsiek is száz kilogrammig a vágóhidon vágassanak le. És emlegették a zsir-export hanyatlását, a nagy rezsiköltséget, szóval azt, hogy ők tönkre mennek a kényszerítés miatt.

És deputációt is vezettek a miniszterhez a múlt hó huszonkilencedikén — csak ugy suttomban, mert erről a deputációról a „*Mé*szárosok és Hentesek Lapja”-n kívül sem a helyi sajtónak, sem a fővárosinak nem volt tudomása. De nem is igen örvendhetek meg a deputáció eredményének hentesei, mert *Lestyánszky* miniszteri tanácsos kijelentette nekik, hogy *Jung* Péter, kőbányai egészségügyi főnök véleményezése alapján konstataált hibákat a város rendbehozatta, tehát a kényszerítés alól a hentesek fel nem menthetők.

Épen a „*Pécsi Figyelő*” folyó hó tizediki számában közöltük, hogy a forrázó üstök gőzfűtését is átalakították a közvágóhidon s így a hentesek egyik legfőbb panaszát tárgytalanná tették. Közöltük azt is, hogy a sertésvágócsarnok cellákra lesz felosztva s tizenhat cellában egyszerre tizenhatan dolgozhatnak. A vágócsarnok és a hűtőkamara folyosóval kötve össze, most már minden panaszuk orvoslást is nyert s a miniszterileg jóváhagyott közvágóhidi szabályrendelet érvénye előtt meg kell hajolniuk.

Hanem a pécsi hentes inkább sztrájkol, de meg nem hajlik. És nem nézik a fogyasztó közönség érdekét; saját érdeküket elébe helyezik a közérdeknek s a mai napra ime ser-

téshus és zsír nélkül áll a fogyasztó közönség nagy része!

Szóval ma kiűtött a hentessztrájk. A városházán ma még nem foglalkoztak az ügygyel és nem is fognak, mert a hentesek minden kérelme teljesítve lett s ha sztrájkolnak, csak a nagyközség érdekeit negligálják.

Azonban a hentes-sztrájkot nem igen érzi meg a fogyasztó közönség. A hatóság-nak csak Budapestre a Vásárcsarnokba kell sürgönyöznie s a Vásárcsarnok akár már holnap ellátja községünket olcsóbb és jobb hentesárukkal, mint a sztrájkba ment pécsi hentesek eddig tették!

Hirek.

Pécs, 1901. április 11.

A nemzeti ünnephez!

Március 15! E szó és két szám itt,
Van-e olyan magyar, akit nem lelkesít?
Szomoru időnek e nap jobb emléke,
Hisz ezen született a szabadság s béke.
Örömszlop ez egy szomoru alapon,
Amelyre évenként dicső koszorút von
A lelkesült nemzet; úgy férfiak, mint nők,
Mert hát magyarok és mind lelkesültek ők.
Sok hős vére elfolyt, míg kivívták e bért,
Illeszszük rá tehát, évenként a babért.
Legyenek polgárok, avagy országnagyok,
Magyar szíveikben honszerelem ragyog.
Fel, fel, szent e nap, melyet ünnepelünk,
Éljen szabadságunk, éljen szép nemzetünk!

S április 11?! Magyar! Ehhez mi köt?
Ez a hivatalos március 15.
Igy tartjuk e napot, kétszer is egy évben,
Egyszer szívből s egyszer — a törvény ne-
[vében.

Hősök dicsősége fűződik e naphoz,
Lelkesültséget is, tehát ránk e naphoz.
Szentgyörgyvirág marad a kis györgyike is,
Ha műnevelésből az új év hozza is;
Március ibolyát április is fakaszt,
De azért nevéből nem foszthatja meg azt,
Márciusibolya azért az minékünk,
Március 15. a mi szent ünnepünk.
És egyedül e nap, csak ez, mi szent nekünk,
Éljen szabadságunk, éljen szép nemzetünk!

Jozefa.

Napirend 1901. április 12-én.

Naptár: péntek, április 12. — Róm. kath. Gyula. — Prot.: Gyula. — Görög-kel. (márc. 30.) Nagypéntek. — Zsidó: Nisan. 22. — Nap két 5 óra 2 perckor; nyugszik 6 óra 28 perckor. — Hold két 1 óra 11 perckor éjjel; nyugszik 10 óra 49 perckor délelőtt. — Újhold 4 óra 57 perckor reggel.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: változó felhőzet mellett enyhe idő, északon és keleten csapadék várható.

Közigazgatási bizottság ülése a városházán d. e. 10 órakor.

— (A vörheny-járvány Pécsen.)

A közelmúltban megemlékeztünk arról, hogy Pécsen járványosan fellépett a hevenyfertőző kórok legveszedelmesebbike: a vörheny. — Mint azonban legújabbban értesülünk, a járvány városunk területén már szűnőfélben van, mi most természetesen csak abban nyilvánul még, hogy a megbetegedések száma nem szaporodik. A kórházban, illetve a közkórház járvány-kórházában ápolat tizenhét vörhenybeteg közül ötöt gyógyultán bocsátottak el, tegnap pedig egy újabb beteget vettek fel, tehát a közkórházban jelenleg tizenhárom vörhenybeteg van.

— (Új ügyvéd.) A pécsi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Friedl Károly ügyvédet, Pécs székhellyel, az ügyvédek lajstromába folytatónak fölvette.

— (Az első zivatar.) Ma éjjel pontban éjfélkor, hogy a tempólok toronyórai elkongatták a tizenkettőt, hatalmas villám cikázott át a feketére beborult égen s a villámot gyakran ismétlődő dörgés váltotta fel.

Majd hirtelen szél kerekedett, mely vadul csapkodta az alázuhanó esőt. Folytonos vilámlás és dörgés között két óra hosszáig tartott az eső, később aztán lecsendesedett a vihar és zivatar, az esőzés azonban eltartott reggeli öt óráig, míg a felkelő nap első sugarai már derült égről ragyogtak alá. Szóval április meghozta nekünk az első zivatart s ezzel beteljesedett időjósaink jóslatainak ama része, melyben április tizedike után gyakori csapadékokat jósltak.

— (Az a bizonyos zászló.) Ott hever évről-évre a padláson, por lepi s tán még — Uram bocsáss! — az egerek pajzán hada is tüntető sétát rendez annak a bizonyos zászlónak a nyelén. Szegény zászló! Ó reá most ritkán kerül a sor, hogy lemaradtak az idő forgandó kerekéről ama boldog napok, mikor a zászlót is kivitték ünnepelni. Hogy aztán a tél elmúltával, tündöklő napfényvel, sejtelmes tavaszi illattal ránk köszöntött a nemzet újjáébredése napjának hajnala, azt a szegény, nemzeti színű zászlót is elfogta valami szabadság iránti vágy, szinte megropant a sok állástól poshadt nyele, a hogy nyújtózkodva kívánczolt friss levegő, derűs napsugár után, hiszen valami csodás hatalomtól befolyásolva, érezte, hogy március 15-ike a nemzet ünnepe, az a nap, a melyben a tavaszi szellő pajzán játékot játszik a nemzeti színű zászlók rojtjaival. De elmúlt a szabadság ünnepe és senki sem törődött a padláson heverő szegény zászlóval, tovább lepte a por, időt engedtek neki, hogy busan gondoljon őseinek elmúlt dicsőségére, melyekért nem egy honfi vére folyt azon a küzdőterén, melynek vérrel táplált talajából dicsőségesen nyílt a magyar szabadság virága! . . . Ma aztán előszedték a szegény, porlepte zászlót, s kitűzték egy nagy épület ablakán, hadd lobogjon mindazok dicsőségére, kiknek más a nemzeti hitvallása, kik mintha csak valami »saját külön« kalendárium szerint ünnepelnének, majdnem egy hónappal később, április tizenegyedikén tartanak nemzeti ünnepet. Tán mondanunk sem kell, melyik az a bizonyos zászló? Ott lengeti szegényt az éjszakai vihar utáni hűvös szél a vármegyházának tetején, hova annyira befészkelte magát az alárendeltség szelleme, hogy még a zászlójuk sem ünnepelhet addig, míg az aktaporba fulladt beamter világ vezényszava fel nem hangzik, míg ki nem adják az egyetlen üdvözítő jelszót: »Hivatalból«.

— (Járványok a megyében.) A vármegye területén a folyó évi március hó elsejétől-tizenötödikéig terjedő fél hónapban fellépett heveny fertőző kórokról szóló kimutatást most bocsátották ki. Ezen kimutatás szerint a roncsoló toroklob kilenc községben, tizenegy köresettel lépett fel s három halálozást okozott. A bélahagymás hat községben hét köresettel lépett fel, halálozást azonban nem okozott. A vörheny okozta a jelzett fél hónapban a legtöbb megbetegedést, amennyiben tizenkét községben tizennyolc köresetet okozott, lefolyása azonban enyhének mondható, amennyiben a tizennyolc köreset közül csak egy volt halálos kimenetelű. A kanyaró három községben volt tíz köresettel, míg a hökhurut csak egy községben lépett fel egy köresettel. A fül-tömörig-lob egy községben nyolc megbetegedést okozott.

— (Kinevezés.) A m. kir. igazságügyminiszter Pollák Samu tamásii kir. járásbíróági aljegyzőt a kaposvári kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

— (Feltámadás az irgalmasoknál.) A ma reggel megjelent »Pécsi Napló«

hírvonatában h. a. aláírással felel folyó hó 10-ik számunkban ugyancsak e cím alatt megjelent replikánkra, melyet öndicséretnek deklarál. — Az e cikkben foglaltak magyarázatát adták annak, hogy miért irtuk az irgalmasok keddi körmenetét feltámadásnak s ha létező kvalifikációra hivatkozva elhárítjuk magunkról a tudatlanság lealázó vádját, akkor ezt az eljárást némi rosszakarattal lehet csak öndicséretnek minősíteni. Lapunk iránt táplált rokonérzete bizony atyáskodással fajtult s ha az öndicséret, a mit a multkori cikkekcskére rásűtni oly nagyon szeretne, »h. a.« ur épen nem illatos, az atyáskodás meg nem fér össze a jó ízléssel. Mellekesen megjegyezzük, hogy a közönség a feltámadást nagy s fényes körmenettel egybekapcsoltnak ismeri, míg a szombaton tartott feltámadási ünnepélyéről az irgalmasoknak kevésnek van tudomása s innen az általános elnevezés az irgalmasok keddi körmenetére s épen ezért az egyházmegyei hatóság különös engedélye nélkül is továbbra is feltámadásnak fogja nevezni a városi közönség bizonyosan az irgalmasok keddi körmenetét, mert az az elnevezés már igen régi, megszokott s általános, melyen megütközni nem lehet s ezen a meggyökerezett elnevezésen még igen nagy és hatalmas emberek sem fognak tudni változtatni.

— (Hiányzó hatvan korona.)

A pécsi iparos-tanonc iskola kiállításáról szóló tudósításunkban hirt adtunk azokról az adományokról, melyeket az iparos-tanonc kiállításban részt vett s erre érdemesnek talált száznyolcvan tanuló jutalmazásának költségeire adományoztak. Eme jutalmak fedezésére szánt adományok sorából tévedésből kimaradt Pécs szab. kir. város hatvan koronás adománya, melylyel együtt a jutalmakra szánt összeg háromszáz koronát tesz ki.

— (Névmagyarosítások.)

Klein Ferenc, siklói illetőségű, ugyanottani lakos, valamint kiskoru gyermekei, János és István vezetéknévénél »Komáromi«-ra. Biedl Lajos, m. á. v. állomásfelvigyázó, német-bolyi lakos, valamint kiskoru gyermekei, Imre és Ilonka vezetéknévénél »Gyulai«-ra, Szlanginka Imre, baracskaai illetőségű, ugyanottani lakos, valamint kiskoru fia József vezetéknévénél »Szala«-ra, Fischer Arnold, m. á. v. vonatmálházó, báttaszéki lakos, valamint kiskoru gyermekei Andor és Babetta vezetéknévénél »Halász«-ra és kiskoru Klein Sándor, endródi illetőségű, orosházi lakos vezetéknévénél »Kelemen«-re kért átváltoztatása, belügyminiszteri rendelettel, megengedtetett.

— (Februári statisztika.)

A központi statisztikai hivatal havi közleményeinek legújabb füzeté az ország viszonyainak februári képét adja kellő számú adatokban. Állanak elől azok az adatok, amelyek a házasságokról szólnak. E szerint Magyarországon februárban 32.502 házasságot kötöttek, amelyből Horvát-Szlavonországra 4.850 házasság esik. Csak az anyaországot tekintve, az 1900. év február hava kedvezőbb volt a házasságkötésekre, akkor ugyanis 33.200 párt eskettek. Az idén februárban 2662 volt a vegyes házasságok száma. Keresztény-zsidó házasság volt huszonkilenc; tizennégy esetben keresztény vőlegény vett el zsidó leányt. Népesedés. A magyar korona országában élve született 57.593 gyermek, halva 1268. Hét évnel fiatalabb korban 21.535-en, hét évnel idősebb korban 25.192-en haltak el, úgy hogy a halalozások összes száma 46.727, a népesség természetes szaporodása 10.866. Külföldi utlevelek. Februárban a szorosán vett Magyarországon (Fiumét is

beleértve) 8607 utlevelet adtak ki. Ebből a belügyminiszter 8544, a király személye körüli miniszter negyvenöt, végül a fiúmei és magyar-horvát tengerparti kormányzó nyolcat engedélyezett. A kiadott utlevelek tulajdonosainak összesen 1508 utitársuk volt. Az utlevelek legnagyobb része Amerikába (4061), Romániába (2506), egész Európába (1940), Oroszországba (82) szökött. *Tűskák*. Összesen 537 községben 624 tüzeset fordult elő februárban 842.742 K. kárösszeggel. Legtöbb kárt szenvedett Vas megye, Budapest (97 482 korona), Zemplén vármegye, Bars-, Nyitra-, Ung-, Heves- és Szepes megye.

— **(A pénzügyigazgatóság köréből.)** A kaposvári m. kir. pénzügyigazgatóság Ginner Győző kaposvári lakost ideiglenes minőségben díjtalan iroda-kezelési gyakornokká nevezte ki.

— **(Pályázat.)** A nagyatádi királyi adóhivatalnál egy adótisztai állás van üresedésben. Pályázati kérvények tizenhárom nap alatt adandók be a kaposvári m. kir. pénzügyigazgatóságnál.

— **(A dohányjövédék köréből.)** A m. kir. dohányjövédék központi igazgatóság Kenessey Ernő, faddi díjtalan dohányjövédéki gyakornokjelöltet díjtalan dohányjövédéki gyakornokká nevezte ki.

— **(Egyházi zene Kaposvárrott.)** Kaposvárrott Zimmert József dr. plébános buzdítására társaság alakult az egyházi zene művelésére. — A társaság, a melynek tagjai Drilissauer Adolfiné, Gruber Adrienne, Zverina Mariska, Merényi Elza, Vajthó Jenő és Gruber Kázmér, husvétkor már énekelt a templomban.

— **(Jelentés a vizről.)** A Tettye forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: A vizek tele vannak; a tettyei forrás vizszolgálati képessége folyó hó 11-én reggel 5350 köbméter.

— **(A pénztárca miatt.)** Heusreim József és Matuska Péter r.-kőzari gyerekek tegnap véres verekedést rendeztek egy üres pénztárca miatt. Akként történt a dolog, hogy a két suhanc együtt haladva az országuton egy pénztárcát találtak, s még mielőtt megnézhették volna, hogy voltaképpen mi van benne, összevesztek a földön, hogy kié legyen a kincs s a veszekedés hevében Heusreim egy kövel úgy ütötte fejbe pajtását, hogy azt menten elborította a vér. Csak aztán jöttek rá, hogy a talált bugyelláris üres. A megvert fiú szülei feljelentést tettek a támadó ellen.

— **(A nagyharsányi önkéntes tűzoltó-egyesület)** folyó hó 8-án tartott közgyűlése kimondta az egyesület feloszlását. Ez elég sajnós körülmény s okát levelezőnk abban találja, mert a nagyharsányi ifjúság nem igen buzgólkodott az egyesület körében s a működő tagok létszáma a minimumra redukálódott. Az egyesületnek összesen 261 kor. 45 fillér vagyona maradt s ezt a közgyűlés a közügyi elöljáróság gondjaira bízta azzal, hogy kamataival együtt kezeltesse s ha valamikor ismét létesülne önkéntes tűzoltó-egyesület, az összeg ennek kiadására. Azonban így nem szolgál az összeg tűzoltói célokra, mert ha nem alakul soha tűzoltó egyesület, a vagyon minden cél nélkül tovább kezeltesse s akár Dárius kincsévé kinövelheti magát — tűzoltói célokat még sem szolgál. Célszerűbb lett volna, ha kimondja a közgyűlés, hogy a tőke évi kamatai esetleges tüzeknél résztvevő s önfeláldozásukkal kitüntetének jutalmazására fordítandók. A mint indítványozták is a közgyűlésen, de a többség ezt nem fogadta el s így hoztak egy olyan határozatot, a minek semmi haszna a közérdekre nem lesz.

— **(A kis ünneplők.)** Nehány diákgyerek ácsorgott ma délelőtt a Széchenyi téren

kiknek gomblyukjaikban nemzeti színű kokárdák diszelegtek, sőt akadt olyan hazafi is, ki néhány méter nemzeti színű szallagot akasztott a vállára s szörnyen tetszelgett a maga ünneplő mivoltában. Lapunk egy barátja, megszólította a kis ünneplők egyikét:

— Kis fiam! Minek az a kokárda?

— Nemzeti ünnep van! — mondta büszkén a kis diák.

— Csakhogy nektek nem most kellene ám ünnepelni, hanem mint jó hazafiakhoz illik március tizenötödikén!

A kis fiú szemei egy pillanatra most még tán büszkébb lettek, mikor okoskodva mondta:

— Oh! ünnepeztünk mi akkor is — a magyar szabadságért, de ma is, mert ezt a papa akarja! Valóban gondolkodóba esik az ember eme naiv logika hallatára, hogy vajjon mely érzés nő majd az ilyen gyermekekkel: az-e mely a magyar szabadságért lelkesíti, vagy az, melyet a »papa« nevel benne.

KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!

Kronoldori
alkálikus természetes
savanyuvíz

MINT NYÁLKAOLDÓ SZER

úgy magában, mint meleg tejjel vegyítve
KÖHÖGÉSNÉL, REKEDTSÉGNÉL, TÖ-

DÓHURUTNÁL stb.

legjobb gyógsikerrel ajánljatik.

**NEHEZEN EMÉSZTŐ, GYOMOR-
HURUTNÁL KITÜNŐ HATÁSA
VANI!**

Mindenütt kapható.

Művészet, irodalom.

○ Komlószy Ilonka Aradon. Szintársulatunk volt naivája Aradra szerződött, hol az »A hol unatkoznak« című vigjátékban mutatkozott be a husvéti ünnepek alatt az aradi közönségnek. Felleptéről az »Arad és vidéke« többek között ezeket írja: »Komlószy Ilonka kissé selypit, de ezt nem lehet rovására írni, mert Aradon már megszoktuk, hogy majd minden színésznek van valami nyelv- vagy hang hibája. Komlószy Ilonkának egyébként a selypítés többnyire jól áll, játékában sok a természetesség, temperemantuma sem hiányzik. Többször a függönyök elé tapsolták és későbbi fellepte után fog csak eldőlni, hogy az aradi közönség osztozik-e a brassói és különösen a pécsi publikum nézetében, a hol Komlószy Ilonkát kedvencüknek tekintették, a lapok pedig egyhangulag dicsérték figyelmre méltó tehetségét.«

— **Az előfizetési díjakkal** hátralékban levő t. előfizetőinket hátralékaik mielőbbi szives beküldésére kéri a kiadó hivatal

Törvénykezés.

§ Csőd. A pécsi királyi törvényszék Fürst Mór, himesházi kereskedő ellen a csődöt elrendelte. Csődbiztos Farkas Sándor, törvényszéki bíró; tömeggondnok Gállos Ede pécsváradi, helyettese Löbl Gyula, pécsi ügyvéd. Igénybejelentési határidő május 2-dika; felszámolási hatánap május 7-dike.

§ Após és vő. A milyen teher sok esetben az anyós, hasonló más sok esetben az após is, mert akár hány após van, a kiből anyós vér kering. Folk Keresztély e fajtából való. Azzal vádolta a vejét, Sziebnér János maisi lakost, hogy az 1900. évi szeptember hó 29-én este hét óra tájban az udvaron öt ellökte s megverte, sőt, a mint a földön feküdt, egy kapával úgy megütötte bal bokáját, hogy nyolc hétig gyógyult. A tanúk ellenben az ő terhére vallottak, miszerint ő támadt vejére egy nagy kapukulccsal s az önvédelemből félre lökte az öreget, mire az a pincelyukba lépett s itt kapta a sérülést. A kir. törvényszék a vádlottat felmentette.

Közgazdaság.

Iparfelügyelet és kazánvizsgálat.

Pécs, 1901. április 11.

A kereskedelemügyi miniszter az iparfelügyeleti és kazánvizsgálati szolgálat egyesítését a törvényhozásnak bejelentett módon folyó évi április hó elsején életbe léptette s e fontos szolgálati ág mennél tökéletesebb ellátása és az ezt teljesítő műszaki személyzet működésének megkönnyítése céljából teljesen részletes szolgálati utasítást adott ki, mely az ipari és gyári alkalmazottaknak baleset elleni védelméről és az iparfelügyelőkéről szóló 1893. évi XXVIII. törvény cikk és az annak végrehajtása tárgyában kiadott 1894. jk. évi 13.469. számú rendelet, továbbá a volt közmunka- és közlekedésügyi m. kir. miniszter által kiadott 1886. évi 22.790. számú gőzkazánügyi kormányrendelet és az azzal kapcsolatos eljárási utasítás, nemkülönben az ezek kapcsán időközben kiadott sok rendelet, végül a köztisztviselők szolgálati viszonyaira vonatkozólag fennálló fontosabb szabályok határozmányait egységes utasítás keretében tartalmazza.

Az utasítás lényegesebb új intézkedése, hogy a kazánvizsgálatok alkalmával felmerülő utiköltségek és napidíjak, melyek eddig egyenlőtlenül terhelték a kazántulajdonosokat, ezentúl az egyenlő teherviselés szempontjából mérsékelni atalányösszegben lesznek lerovandók. További lényeges újítás, hogy ezentúl minden kereskedelmi és iparkamarai kerület egyúttal iparfelügyelői kerület is lesz, megfelelő személyzettel, végül, hogy az iparfelügyelők a gyárvizsgálatok eredményeit eltérőleg az eddigi gyakorlattól tartoznak a gyárosokkal közvetlenül közölni s e végből a vizsgálat alá eső összes gyár- és ipartelepeket oly gyárvizsgálati könyvvel ellátni, melybe az iparfelügyelők észrevételeiket bejegyezni tartoznak.

A kazánvizsgálatra vonatkozólag Hege-düs Sándor kereskedelemügyi miniszter egyúttal körrendeletet is bocsátott ki valamennyi magyarországi törvényhatóság közigazgatási bizottságának és valamennyi magyarországi törvényhatóság közönségének.

A körrendelet értelmében a gőzkazánok megvizsgálásáért a gőzkazántulajdonosok által fizetendő kincstári illetek és vizsgálati költségek tekintetében a volt közmunka- és közlekedésügyi miniszterium által 1886. évi 22.790. szám alatt kiadott gőzkazánügyi kormányrendelet 15. § a 1. pontjának a) és b) alatti ha-

tározmányait hatályon kívül helyezve, a gőzkazánok megpróbálása alkalmával fizetendő kincstári illetékek és eljárási díjak a következők:

a) Kincstári illetékek:

A kazán tüzelőtele négy-szögmétereiben:	A próbáért fizetendő kincstári illeték koronákban:
2.5-ig	10.—
2.5— 10.0	20.—
10.0— 50.0	30.—
50.0— 100.0	40.—
100.0— 200.0	50.—
200.0-on felül	60.—

Az illetékek külön tüzeléssel bíró, illetve külön használható minden egyes gőzkazán, gőztulhevitő, gőztartó és gőzfogóedény után külön számíttatnak fel.

b) Eljárási díjak:

Az eljáró kazánvizsgálóközegek utiköltéseinek és napidíjainak megtérítése fejében gőzkazánonként 25 korona, a székesfehérváros területén pedig 12 korona 50 fillér általános összeg fizetendő.

A kazánvizsgálati kincstári illetékekre és eljárási díjakra vonatkozó határozmányok f. évi május hó 1-én lépnek hatályba.

□ **Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. Leány és fiu biztosító intézet.** Ezen intézet 38-ik kezelési éve, melynek jelentése Schwarc Ármin elnöklése és számos tag részvétele mellett márc. 31-én tartott közgyűlésen előterjesztett, ismét minden tekintetben kedvező és sikeres volt.

A jelentésből a következő figyelemre méltó adatokat kivesszük: 1900-ban új beiratkozás volt 14.969 jutalékrész, tulnyomó részben a fiatalabb korosztályokban, ami tekintettel a mult esztendőben általános uralkodott rossz kereseti viszonyokra igen tekintélyes eredménynek nevezhető. Nászjutalékok s visszafizetések fejében kiutalványoztatott: kor. 509,264.95.

A díjtartalék az 1900-as eredményről való k. 1.271.917.19 átutalásával 5.780.652 — koronára emelkedett, a főbbi tartalékokhoz k. 115,517.81 csatoltatott, úgy hogy azok összege: k. 826.410.29. A hivatalnoki nyugdíjalap részére k. 4000 szavaztatott meg, és ennek összege immár k. 64,685.29. Bevétel volt k. 2.125.992.40.

A mérleg végösszege k. 6.717.255.21 mely a következő tételekben nyeri fedezetét: Intézeti épületek — k. 15046.68 leírása után k. 1.489,622.16. Elsőrendű 4 1/2%-os állam és egyéb ovadeképes értékpapírok k. 2.164.092. Takarékbetétek k. 2.171.392.01. Kölcsönök saját kötvényekre k. 269,053.11. Hátralékos díjak k. 229.370.21. Szerelvények — k. 5335 leírása után k. 10.000.— Hivatalnoki nyugdíjalap betétei: k. 60.510.97. készpénzkészlet: k. 123,304.75. A jelentés és mérleg helyesléssel tudomásul vétetett és miután Grünwald Mór, városbíró indítványára Schwarc Ármin elnöknek, Kohn Arnold vezérigazgatónak, az egész igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak valamint az intézet matematikusának Bogyó S. a budapesti kereskedelmi akadémia tanárának köszönet és elismerés szavaztatik, újra megválasztattak a felügyelő bizottságba egy év tartamára: Dr. Alexander Bernát tanár, Dr. Simonyi Zsigmond tanár, Heger József, Szeifensieder József, Wertheimer Albert s Wetl J. Dávid. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére kiküldettek: Blazek J. Antal és Jelitai Woyciechowszky Vilmos a magy. leszámítoló s pénzváltóbank főtisztviselője.

A jelentés kapcsán közöltetett, hogy 1901. márc. 20-án dr. Stanberger Ferenc kir. közjegyző közbenjárásával 7 drb egyenkint 1000—1000 koronáról szóló díjmentes nyereségekötvény kisorsolása megejtetett. Kisorsoltattak a következő alapkönyvszámok: 1337. Toch Samu Budapest, 4545. Grujicic Vlajko A. Bjelina, 688. Bruck Vilmosné Nyir-

Bátor, 3489. Lakatos Gyula Szil-Németi, 5495. Guttman Gerson Pécs Ujfal. 6720. Németh József Székesfehérvár, 3165. Lindenbaum József Budapest.

□ **A madarak védelme.** Darányi földmivelésügyi miniszter mezőgazdaságról s mezőrendőrségről szóló törvény alapján rendeletet adott ki, mely népies s tudományos nevükön felsorolja a mezőgazdaságra hasznos madarakat s kimondja, hogy ezentul a rendeletben felsorolt madarakat (például csiz, rigo, pacsirta, fülemile, kenderike, stb.) elfogni, megölni vagy forgalomba hozni csakis hatósági engedély alapján szabad és csakis igazoltan tudományos célokra. A rendelet határozatai ellen vétők büntetés alá esnek. A miniszter meghagyta, hogy rendeletét minden községben hirdessék ki, annak határozmányaira a mezőőröket külön oktassák ki s azok ellenőrzése az erdőőri és utféntartási személyzetnek is kötelességévé tétessék.

□ **Gazdasági tudósítás.** Kaposvárott s vidékén a nedves tavaszi időjárás miatt a munkálatokat csak most lehetett megkezdeni. Az őszi vetésekben az egér okozta kár 15—20 százalék. a takarmányfélékben 25—30 százalék. Néhány helyen a lucernát és lóherét ki is szántották. A nedves tél sok egeret kipusztított s ma alig látni egeret. A buza ára 14—15, rozs 12—13, árpa 11—12, zab 10—10.60 s a tengeri 10—11 korona métermázsánként.

T a n ü g y.

)(**Első segítségnyújtás az iskolában.** Wlassics Gyula vallás- s közoktatásügyi miniszter köriratot intézett az ország összes tanfelügyelőihez az iránt hogy a maguk hatáskörében intézkedjenek, hogy a népiszkolák tanítói addig is, amíg a tanító és tanítónőképzőkben az első segélynyújtást kötelező tárgyként fogják tanítani, a tanítók az első segélynyújtást már most megtanulják s e célból a miniszter dr. Kovách Aladár, a budapesti mentőegyesület főparancsnokának népszerű irányban megírt könyvét 10.000 példányban bocsátja rendelkezésre a tanítóknak az iskolák jellegére való tekintet nélkül E körrendeletet a miniszter megküldte a felekezeti hatóságoknak is.

)(**A F. M. K. E. népkönyvtárai.** A Földvidéki Magyar Közművelődési Egyesület, a földmivelésügyi m. kir. kormány támogatásával, egyre-másra állítja föl népkönyvtárait a magyar-tót nyelvhatáron. Legutóbb Pográny nyitramegyei községben állított föl népkönyvtárat, a melyet a napokban ünnepélyesen adott át a község elöljárósága nevében Stüttő István, bíró, Bihary Gyula, körjegyző s Karsay Imre, plébános a közhasználatnak. A község ez alkalomból feliratilag üdvözölte a F. M. K. E. elnökségét. Az új népkönyvtárat erősen kultiválja a lakosság. Czabaj Csápor község is kapott a F. M. K. E.-től népkönyvtárat, mely egyelőre 94 irodalmi, történeti s gazdasági munkából áll. A könyvtárat Pulman János dr. esperes-plébános felügyelete alatt, Blahó Antal igazgatótanító kezeli, a ki a könyvtár forgalmáról időszakonként naplót vezet. A könyvtárral kapcsolatosan, a községben magyar olvasó s dal-egylet van alakulóban. Felső-Berény hontvármegyei községben olyan nagy a népkönyvtár iránt az érdeklődés, hogy a lakosság csak úgy lesi a heti kiosztás óráját. A könyvtárat Klein Mihály ev. tanító kezeli, a ki máris sokat tett a mult században még tiszta magyar, de az idők folyamán eltörtösödött község visszamagyarosítása érdekében. Iskolájában a tanítás nyelve már egészen magyar.

)(**A szőlő és borgazdasági tanfolyam.** A folyó évben — mint ezt már részletesen megírtuk — Szent-Endrén, Pozsonyban, Ta-

polcán, Egerben, Tarcalon, Biharban, Diószegen, Ménesen és Nagy-Enyeden szőlő és borgazdasági tanfolyamot rendez a m. kir. földmivelésügyi miniszter. Baranyavármegye területéről Varga Lajos velini, Reiss András nyomjai, Gaess József vémeendi, Horváth György udvardi és Bénics Mátyás baranyavári tanítók jelentkeztek a tanfolyamokra.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel felkérjük, szíveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

Pécs szab. kir. város meteorológiai állomása jegyzetei.

1901. április 11. délután 2 órakor

Barometer (redukált) = 761.8 stüvedő

Hőmérsék = 14.8 °C.

• maximuma: 26.8 °C. } tegnap.

• minimuma: 11.4 °C. }

Párányomás: 8.1 mm.

Relatív nedvesség: 65. %.

Felhőzet: 5° Cum. NW.

Szélirány s erő: W. S. Harmatp. — 6.0 °C.

Csapadék 24 órai: 12.3 mm. ○

Derült, száraz, hűvösebb i. v.

Dr. Ozivar.

T Á V I R A T O K.

— **A búr háborúról.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Londoni távirat szerint *Botha* újra találkozót kért *Kühener* lordtól, mivel a békekötés ügyében újra hajlandó tárgyalni, még pedig a búrok egész hadserege nevében. Azt hiszik, hogy *Botha* megadja magát.

— **Április tizenegyedik a fővárosban.** (A „Pécs Figyelő“ eredeti távirata.) A fővárosban — lóképhivatalos körökben — a szokott módon megünnepelték a negyvennyolcadiki törvények szentesítésének ünnepét. Az állami, városi és középületeken, iskolákon zászlók lobogtak. A fő istentiszteletet a budavári Mátyás templomban tartották meg, hol *Várady* Árpád apátkanonok celebrált. A misén megjelent a kormány és számos előkelőség.

— **Khinában elhunyt német százados.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Pekingből jelentik, hogy *Bartsch* német századost ma reggel Peking környékén halva találták. Eddigi vizsgálat szerint a százados baleset áldozata lett.

— **Elgázolta a villamos.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A bécsi villamos ma délelőtt elgázolta *Bein* Lajos nyugalmazott ezredest, kit súlyosan sérülve vittek a kórházba. A balesetet az okozta, hogy az öreg katonatiszt nem hallotta a csengetést.

— **Az első sétakocsizás.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Erzsébet* főhercegnő teljesen felgyógyulva, betegsége után ma először kocsizott ki édes anyja, *Lónyay* grófnéval. A bécsi práterben zajosan „hoch!“-olta mindkettőt a közönség.

— **Felrobbant löporos torony.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A *Gerf* közelében levő *fantois* puszkaporos torony ma reggel felrobbant. *Tíz ember szörnyet halt, huszan megsebe-*

sültek. A tornyot a robbanás annyira szét-szórta, hogy szinte eltűnt a föld színéről.

— Öngyilkos szőlőbirtokos.

(A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Rudolf József szegzárdi szőlőbirtokos a szőlőhogyek között szíven lőtte magát és szörnyet halt. Hír szerint a negyven éves férfit neje hűtlensége kergette a halálba.

KIR. TÁBLAI ÉRTESÍTŐ.

1901. évi április hó 9-én s. köv. napjain elintézett ügyek.

(Rövidítések magyarázata: hh. = helyben hagyva, mv. = megváltoztatva, rmv. = részben megváltoztatva, fo. = feloldva, rend. = rendelvényileg vissza, ms. = megsemmisítve, rms. = részben megsemmisítve, vu. = visszautasítva, hna. = hely nem adatott.)

I. Polgári tanács.

Előadó: *Püsch Antal.*

- V. 617. Fuisz Ferenc s t. — Fuisz Mihály s t. törv. oszt. rész. — hh.
626. Vita Rozália — Szalay Endre s t. 2000 kor. — hh.
686. Fekete Julianna — Fekete Dániel öröks. — rmv.
754. Tomisa József — Cs. k. szab. Adria bizt. intézet bizt. ügy. — hh.

Előadó: *Tótlóssy Béla.*

- V. 544. Varga István s t. — Varga József s t. öröks. fo.
618. Holczinger András s t. — Holczinger Lajos 1000 frt. — mv.
910. Ziegler Lajos — Zakál Henrik ügyv. panasz. — hh.

Előadó: *Kaufmann Nándor.*

- V. 751. Fischer Jakab — Horváth István 545 kor. — hh.
757. Weinlich Adolf — Radó Pál vissza köv. — rmv.
769. Dunaföldvári takptár — Szabó Lajos 448 kor. — hh.
734. Soltjárás takptár — Albert Lajos s t. 200 kor. — hh.
767. Dunaföldvári takptár — Policzer Armin s n. végr. mszunt. — mv.
768. Dunaföldvári takptár — Kovács Gábor s n. 200 kor. — hh.

Előadó: *Holics Gyula.*

- V. 799. Ferenc Katalin — Ferenc János s t. öröks. — hh.
817. Uglesics Szávó — Petkovics Milka válóper. — ms.
829. Horváth Róza — Szücs József s t. köz. mszunt. — hh.
832. Szalóki József — Deli Teréz vagyion köz. mszunt. — hh.
835. Mohai Sándor — Lovász Erzsébet válóper. — hh.
843. Varga Sándor — Gazsi Julianna válóper. — hh.

II. Polgári tanács.

Előadó: *Rökk Gyula.*

- III. 844. Jónás István — Dr. Cholnoky Sándor végreh. — fo.
849. Hlatkó János — Szücs Ferenc végreh. — hh.
869. Freitsch Samu — Gál Jenő végreh. — hh.
881. Tóth József s t. — Tóth Istvánné végreh. — mv.
882. Tóth József s t. — Tóth József végreh. — mv.
894. Jankovics B. Gyula — Bors Tassy Jolán s t. végreh. — mv.
898. Glasz Sándor — Fischer Lipót végreh. — rend.
900. Singer Salamon — Fürst Sámuel s t. végreh. — hh.
908. özv. Stein Henrikné s t. — ifj. Horváth István s t. végreh. — rend.
915. Dr. Kemény Fülöp — Mihálics Mihály végreh. — mv.
916. Friescht Samu — Gál Jenő végreh. — hh.
919. Lakics és Ballo cég — Berger Mór végreh. — hh.

Előadó: *Graff Károly.*

- III. 837. Pattzai Sándor s t. — Bencze Rozália végr. — hna.
845. Andrics Tivadar — özv. Verb Mária perfelj. — hh.
855. Heréb Katalin — Horváth Juli s t. végreh. — mv.
871. Driesz Lajos — Brükner Ignác felszól. — fo.
884. Magyar általános ptár bpesti cég — Krausz Jakab végr. — hh.
886. Beck András — Ludvig János s n. zjog bek. — hh.

887. Lakatos Borbála s t. — Pörnesz Pál tjog. — rmv.
946. Rozenstein Mihály — Klaubauer Mihály s n. végr. — mv.
947. Jagics József — Balog Mihály s t. tjog és zjog. — hh.
948. Balogh Katalin — Balogh Mihály s t. tjog. — rmv.

Előadó: *Zsabokrszky Ferenc.*

- III. 858. Bezdáni kölc. segély-egylet — Vince János s n. végr. — hna.
859. Mautner Jozefa — Koleszár Aga végr. — mv.
870. Ujvári Ferenc — Magyar Flórián végr. — rend.
888. Dr. Nick Alajos — Bruszt Mihály végr. — fo.
902. Dr. Székely Antal mint Fischer Márk s n. gondnoka önkéntes árverés. — hh.
903. Hoffmann Adolf s t. — Tabi izr. hitközség tlkv. kiig. — mv.
921. Néhai Till Teréz hagy. ing. önkéntes árverés. — fo.

Büntető tanács.

Előadó: *Bocz Alajos.*

- V. 456. Makai Pál lopás. — főt. kit.
458. Salamon Lőrinc József lopás. — főt. kit.
459. Simon János lopás. — főt. kit.
475. Puska József lopás. — főt. kit.

Előadó: *Nábrácsky Lajos.*

- V. 477. Dobri Lajos s t. magán oxir. ham. — kieg.
507. Panics Lőrinc s t. emberölés. — rmv.
507. Kolep János s t. emberölés. — főt. kit.
525. Bata Jánosné hamis eskü. — főt. kit.

Előadó: *Varga Nagy István.*

- V. 501. Pulay György megvesztegetés. — biz. kieg.
534. Árvai Ferenc zsarolás s id. ingó. rong. — biz. kieg.
535. Árvai Sándor halált ok. suly t. sért. — főt. kit.
III. 526. Farkas András suly. t. sért. — rmv.

Elintézésre kitűzött ügyek.

Bejelentések 1901. évi április hó 15. s. köv. napjaira.

I. Polgári tanács.

Előadó: *Filch Antal.*

- III. 804. Laky Mihály s t. — Németh Lajosné letét.
860. Felső-Nyéken elhalt özv. Egyed József s t. hagy.
861. Gyula-Jovánca elhalt Istovics Péterné hagy.
862. Bognár Ferenc s t. — Első m. ált. bizt. társaság szakértői szemle.
901. Siklóson elhalt Aranyics Timó hagy.
920. Pakson elhalt Apfel János hagy.

Előadó: *Tótlóssy Béla.*

- V. 601. Dani János — Péter János tjog törtl.
658. Hajdu József — özv. Kis Tót Józsefné öröks.
III. 992. Tanos Jánosné — Geiger Gyula végr.

Előadó: *Kaufmann Nándor.*

- V. 798. Reich Farkas — Kis M. János s t. 200 kor.
813. Kovacsovics Géza — Kovacsovics János 106 kor. 14 fill.
909. Közadós Rihmer János csődjügye.
833. Dunaföldvári járási takptár — Hegedüs András 232 kor.
834. Dunaföldvári járási takptár — Szöllösi Mihály 583 kor.
857. Siklósi takptár — Korosi Sándor s t. 100 kor.
III. 800. Somogyesurgói takptár — Gerits József s t. 96 kor.
895. Handelsmann Gizella — Handelsmann Sándor 1800 kor.

Előadó: *Holics Gyula.*

- V. 831. Lány József — Gali Imre János s t. birtokper.
866. Szóke János — Osváth Zsuzsanna válóper.
868. Matyasovszky Kornél — Fiedler Mária válóper.
896. Busbach Józsefné — Lamm János s t. 1022 frt.
897. Blazer Mihály — Lechner Zsuzsanna válóper.
III. 931. Miklósa István — Mikola Imre kiel. végreh.

II. Polgári tanács.

Előadó: *Rökk Gyula.*

- V. 801. Kovács Istvánné — Paizs József szerződ. kiáll.
818. Bönyi Iványos Kálmán — Dürnbacher Ferenc s t. örök.
III. 945. Schönwald Imre — Luszt Miksa s t. végr.
1015. Eszéki Union gőzmalom — Schulbecz Sándor végr.

Előadó: *Graff Károly.*

- III. 899. M. kir. államkincstár — Nettlán István zjog. bek.
914. Frank Henrik — Pécsi takptár zjog. törtl.
917. Gombos Mór s n. — Mohácsi r. k. hitközség tjog. és zjog.
918. Schum Mihály — Réder Jakab s n. végreh.
935. Alsó Szabó János — Jorovits Katalin tjog.

968. Szücs István — Zámbo György végreh.
977. Vanicsek Antal — Kaufmann József Samu tjog.
978. Driesz Lajos — Bártai József felszól.
997. Dr. Kemény Fülöp — Tomasek Mihály s t. végr.
999. Targyanics Andria s t. tjog.
1000. Nagyatádi járási hitelszövetk. — Mautner Cecília végr.

Előadó: *Zsabokrszky Ferenc.*

- III. 932. Kovacsév Matia — Kovacsév Fila végr.
933. Kir. kincstár — Kerovicz Vince végr.
936. Baranyamegyei hitelintézet — Klein Dávid végr.
949. Pécsi takptár — özv. Gayer Lajosné s t. végr.
950. S'agli Mátyás s n. — Kis István végr.

Büntető tanács.

Előadó: *Bocz Alajos.*

- V. 496. Dörgő András lopás.
497. Trischler Péter s t. szem. szab. sért.
533. Pete. István lopás.
546. Katona János lopás.
III. 563. Porabók Rajko s t. közcs. ell. kiñ.

Előadó: *Angyal Pál.*

- V. 476. Kovács György s t. suly. t. sért. stb.
562. Erdőssy Károly gond. ok. suly. t. sért.

Előadó: *Nábrácsky Lajos.*

- V. 406. Török István s t. halált ok. suly t. sért.
443. Haág József s t. közokir. ham.
506. Császár József magánokiratham.
548. Glavák István többrendbeli lopás.
555. Tóth Mihály s t. többrendbeli lopás.

Előadó: *Varga Nagy István.*

- V. 545. Takács Ferenc suly. t. sért.
557. B. Kovács János hamis eskü

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
MAUTNER GUSZTAV PLEININGER FERENC
TAIZS JOZSEF
kiadó.

Hirdetések.

2023. sz.

Tlkv. 1901.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhirre teszi, hogy Szuly János pécsi ügyvéd végrehajtónak Kiss Vörös Józsefné gondnok által képviselt Kiss Vörös József hegyszentmártoni lakos végrehajtást szenvedő elleni 89 korona 60 fillér tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék a szentlőrinci kir. bíróság területén levő Hegy-Szent-Márton község határában fekvő hegyszentmártoni 197. sz. betétben I. 2., 3., 5., 6., 8., 10., 13., 15., 17. és 18. sorszámok a felvett jószágtestre 1659 kor., 2., a hegyszentmártoni 200 sz. betétben I. 1., 2 sorszámok alatt felvett 441/14094 rész legelő és 441/14094 rész erdő illetosegeknek végrehajtást szenvedő Kiss Vörös Józsefet illető 1/4 részére 31 kor. kikiáltási árban az árverést elrendelte s hogy a fentebb jelölt ingatlan az 1901. évi május hó 14-én d. e. 10 órakor Hegy-Szent-Márton község bíróságában megtartandó nyilvános árverésen megállapított kik. áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 165 kor 90 fillér, illetve 3 kor 10 fillért készpénzben, vagy az 1881. nov. hó 1 én 3333. szám a. keit igazs. ügy. m. rendelet §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-c. 176. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett, a kir. törvényszék, mint tkvi hatóságnál 1901. évi február hó 27-én.

Kerese,

kir. törvényszéki bíró.

**Ezennel közzé teszem, hogy
folyó évi április hó 13-án
délután 2 órakor a mohácsi
vasutállomásnál**

**70 métermázsza bük-
könyt**

nyilvános árverésen eladatok.

Paunz Zsigmond.

3320. sz.

Tlkv. 1901.

Árverési hirdetmény.

A pécsi királyi törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Kremzír Károly végrehajthatónak Seligman Benő arányosi lakos végrehajtást szenvedő elleni 2180 kor 94 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a pécsi kir. járás-bíróság területén levő Arányos község határában fekvő s az arányosi 260. sz. betétben felvett I. 1—6. alatti ingatlanra 1343 korona 20 fillér, ugyanott II. 1—2. a. felvett ingatlanra 118 kor. becsárban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1901. évi július hó 5. napján d. e. 10 órakor Arányoson a bírósághoz tartozó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladni fog.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi nov. hó 21-én 3333. szám a. kelt igazs. ügy. m. rend. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy neki az 1881. 60. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécsen, 1901. évi március hó 16. napján a kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Kerese,
kir. törvényszéki bíró.

Pécs, Király-utca 38. sz. alatt

egy pince

800 hektoliter jó hordókkal bérbe adó
ugyanott egy szoba és konyhából álló

lakás

és egy kisebb

bolthelyiség

olcsón bérbeadó.

A mélyen tisztelt
hölggy-közönség
becses figyelmébe!

Van szerencsém köztudomásra hozni, hogy helyben, a **Kis-Flórlán-utca 5. szám** alatt

szabászati iskolát

nyitottam, hol a jelentkező hölgyeket a legegánsabb francia- és angol-szabásra és rajzolásra megtanítom.

Támaszkodva a 28 év alatt Párisban Madame Briolle-nél (Versaill, boulevard Sebastopol), Bécsben Madame Spitzer-nél, Budapesten Arvay cs. és kir. udv. szállitónál, Brassóban László M. L. és Társa cégnél, Drezdában az angol és francia szabászati tanfolyamon szerzett gazdag tapasztalataimra, biztosítom a jelentkező hölgyeket a szakszerű és biztos sikerű eredményre.

A tanfolyam tartama 4 hét és a tandíj egy-egy jelentkező után **15** frt.

Minden tanuló-hölggy felügyeletem alatt a tanfolyamon egy ruhát szabhat és állíthat össze magának.

Midőn mindezeket közhírré teszem, tudatom, hogy elvállalok francia és angol szabásu **ruhák és kabátok elkészítését** a legegánsabb kivitelben.

Bővebb felvilágosítást készséggel adok.

Kiváló tisztelettel

Kovács Imre.

Felső-Havi-Boldogasszony-utca 42. szám
alatti

háza,

mely áll **8 kisebb lakás és kertből** jutányos áron

eladó.

Bővebbet „NÁDOR“-kávéház.

Egész lakások, valamint egyes szobák, termek, lépcsőházak, folyosók stb. legszebb és tartós kifestését eszközli a lehető leg-
..... jutányosabb árak mellett .....

MARXREITER VICTOR

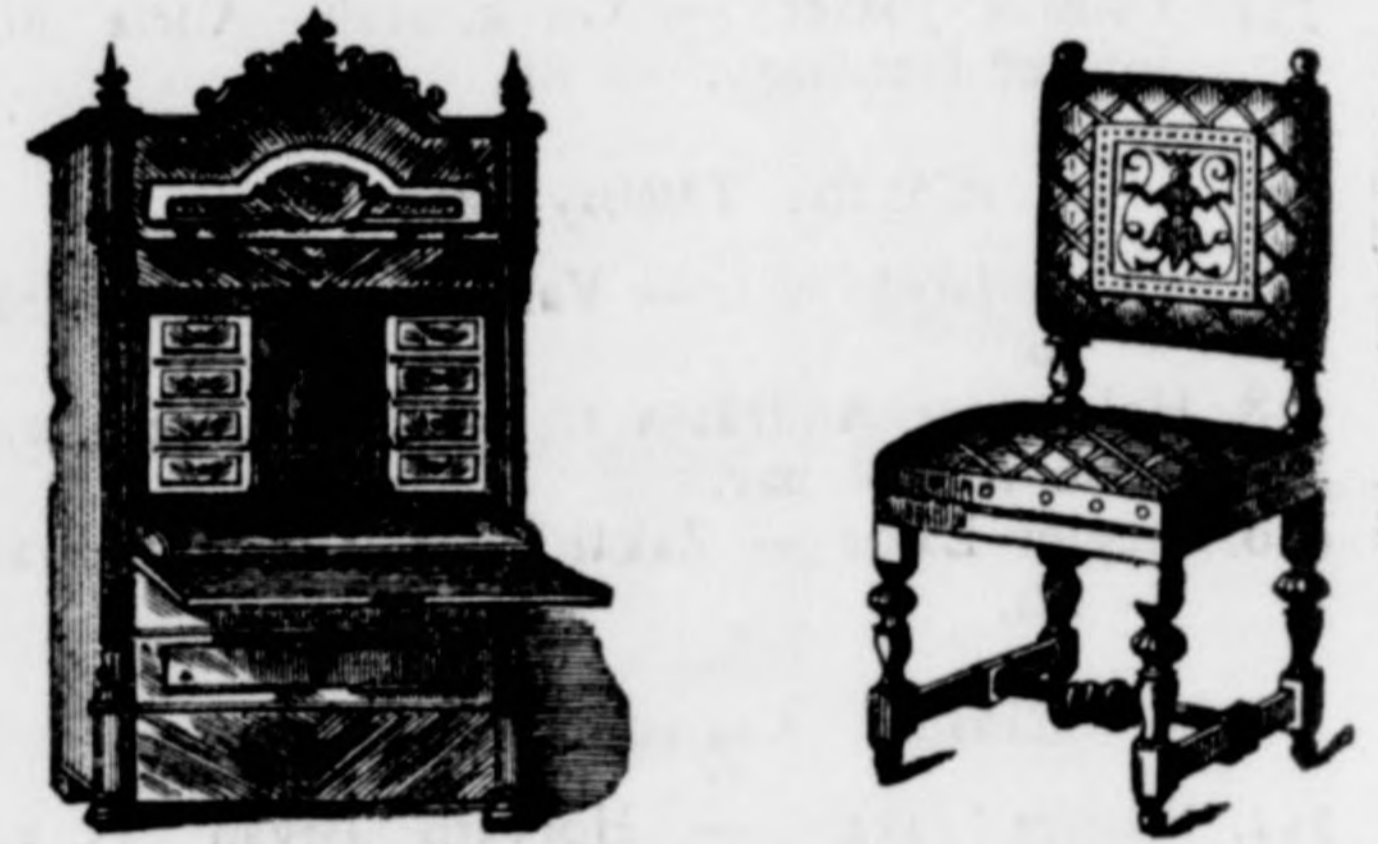
40 év óta fennálló és a legjobb hírnévnek
..... elismert .....

szoba, templom és disz-festő cég

Pécsett, Zrinyi-utca 3. szám.
(Jókai-tér alatt.)

Templom festéseket képekkel vagy a...
..... nélkül a legművésziesebb kivitelben. ....

... Legujabb minták nagy választékban
a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivittelig.

Legjobb készítményű

butorok

legolcsóbban vásárolhatók

FEHÉR BÉLA

butor-raktárában

Pécsett, Apáczá-utca 2. sz. a.

(a Takarékpénztári új palotában.)

Külön osztály kárpitos butorokra.

A pécsi igen tisztelt közönségnek ez uton tisztelettel tudomására hozzuk, hogy **a valódi és világhírű „Schönmann“-féle**

Ambre és Cairó-féle

czigaretta hüvelyek

egyedüli eladási jogát

özv. Tausz Vilmosné

dohánykülönlegességi raktárának **adtuk át.**

Hogy ezen, még eddig felülmulhatlan hüvelyek elterjedését előmozdítsuk, a fenti cégnek oly olcsó árakat adtunk kézre, hogy képes **100 hüvelyt 20 krért, 1000 drbot frt 1.80 adni.**

Ezáltal mindenkinek lehetővé van téve **jó papirt olcsó áron** használhatni.

Teljes tisztelettel

Schönmann & Singer.